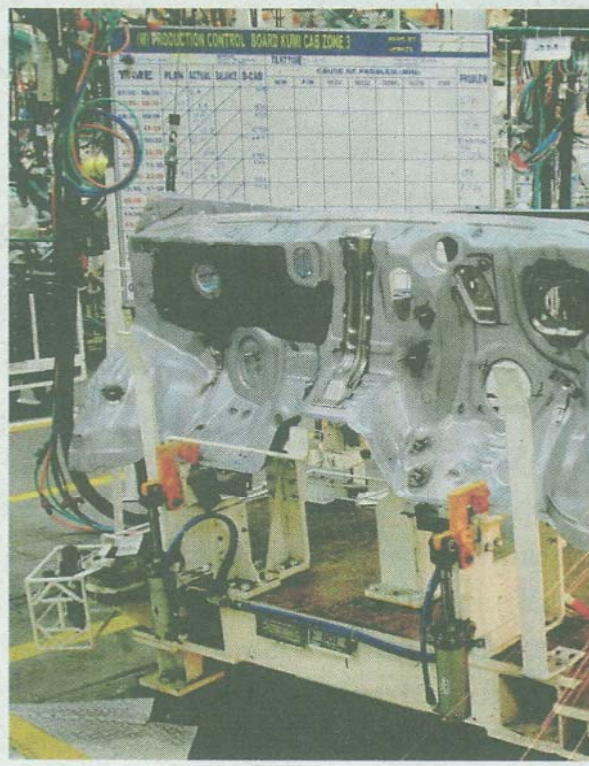

ในช่วงเดือนที่ผ่านมา เราได้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่างๆ ที่นับวันจะทวีความสัมพันธ์จนทำให้ความผันผวนที่เกิดขึ้นทางเศรษฐกิจในต่างประเทศหรือแม้แต่การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของประเทศอื่นสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยได้อย่างรุนแรง อาทิ การไหลเข้าออกอย่างรวดเร็วและรุนแรงของเงินทุนจากต่างประเทศ ภายหลังจากที่ธนาคารกลางสหรัฐ (เฟด) ได้ออกมาส่งสัญญาณว่าจะลดขนาดโครงการซื้อพันธบัตรหรือมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (QE) ได้ส่งผลทำให้เงินทุนต่างชาติไหลออกจากประเทศไทยอย่างรุนแรง ทั้งจากตลาดหุ้นและตลาดพันธบัตร

นโยบายประชานิยมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นถึงภัยอันตรายหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายภาครัฐ ที่พยายามฟื้นกลไกการทำงานของตลาดการแข่งขันเสรี

เศรษฐกิจเหล่านี้ไปได้ และจะอย่างไรให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจต่อความเสี่ยงจากความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ของผู้ประกอบการไทยนับเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่ผ่านมา และก็เป็นภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจของประเทศที่เคยมีแต่ที่ผ่านมากลับถูกบั่นทอนและลดลงมาโดยตลอด

ความเปราะบางทางเศรษฐกิจของประเทศยักษ์ใหญ่ที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งประเทศสหรัฐ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และจีน ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งนับเป็นโจทย์ยากของผู้กำหนดนโยบายของประเทศไทย ที่จะทำอย่างไรให้ประเทศสามารถผ่านพ้นจากความเสียหาย

ทั้งนี้เป็นที่น่าสนใจว่า สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยลดลงในช่วงหลังนั้น เป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายภาครัฐเสียเอง นโยบายประชานิยมต่างๆ ที่ถูกผลักดันออกมาในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา กลับบั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย อาทิ โครงการรับจำนำข้าว (ที่ถูกต้องเรียกว่าโครงการรับซื้อข้าวของรัฐบาล) ไม่เพียงแต่

สร้างภาระทางงบประมาณอย่างมหาศาล (จะใช้ 2.6 แสนล้านบาทหรือไม่ คงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ) และยังได้สร้างความเสียหายถึงระดับโครงสร้างของภาคเกษตรกรรมไทย ซึ่งรวมถึงภาคการส่งออกข้าวไทย ที่ตลาดส่งออกที่เคยมีอยู่เดิมได้ถูกแย่งชิงไปโดยผู้ส่งออกข้าวจากประเทศอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นเวียดนามหรืออินเดีย

นโยบาย “ค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท” ก็เช่นเดียวกัน ได้ถูกผลักดันออกมาโดยไม่ได้มีเงื่อนไขของการยกระดับผลิตภาพแรงงานควบคู่ไปด้วย ซึ่งได้ทำให้ต้นทุนรายจ่ายของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เพิ่มสูงขึ้น (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น) ในขณะที่ผลิตภาพการผลิตที่ได้จากแรงงานกลับไม่ปรับเปลี่ยนตามมา ผลของนโยบายนี้ก็ได้นำมาบั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออกไทย

นโยบายประชานิยมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นถึงภัยอันตรายหรือ

กับเศรษฐกิจ
ศ.ดร.ศาสตรา สุดสวัสดิ์
 รองคณบดีฝ่ายบริหาร
 คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า
www.econ.nida.ac.th;
sasatra.blogspot.com

ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายภาครัฐ ที่พยายามฟื้นกลไกการทำงานของตลาดการแข่งขันเสรี ซึ่งน่าจะเป็นบทเรียนที่ดีกับผู้นำกำหนดนโยบายของประเทศ โดยเฉพาะฝ่ายการเมืองที่สมควรจะเรียนรู้ถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศจากการนำเสนอนโยบายที่มุ่งหวังเพียงแต่ประชานิยม โดยไม่สนใจถึงผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นติดตามมา

แน่นอนจากบทเรียนที่ผ่านมาเหล่านี้ นโยบายภาครัฐที่ดีที่ควรออกมานั้น อย่างน้อยที่สุดจะต้องไม่มีลักษณะของการฟื้นกลไกการทำงานของตลาดการค้าเสรีและควรสนับสนุน (หรือไม่บั่นทอน) การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศ ดังนั้นประเทศไทยอาจจำเป็นต้องคิดถึงกลไกเครื่องมือ หรือกฎหมายบางอย่างที่น่าจะขาดหายไปในปัจจุบัน เพื่อทำหน้าที่ควบคุมป้องกัน หรือสามารถยับยั้งมิให้นโยบายภาครัฐที่แข่งขันกันนำเสนอนโยบายนั้น เป็นเพียงแต่ประชานิยมที่มุ่งผลทางการเมือง แต่กลับทำลายกลไกการแข่งขันของระบบตลาดออกมาได้

เพราะที่ผ่านมา แม้ว่านักวิชาการจะพยายามสักเพียงใดในการออกมาคัดค้านหรือยับยั้งนโยบายที่ทำลายระบบการแข่งขันตลาด ซึ่งจะสร้างความเสียหายแก่ประเทศอย่างชัดเจน อย่างเช่น โครงการรับซื้อข้าว แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากไม่มีช่องทางตามกฎหมายใดในปัจจุบันที่เปิดให้ยื่นเรื่องเพื่อยับยั้งได้ ■